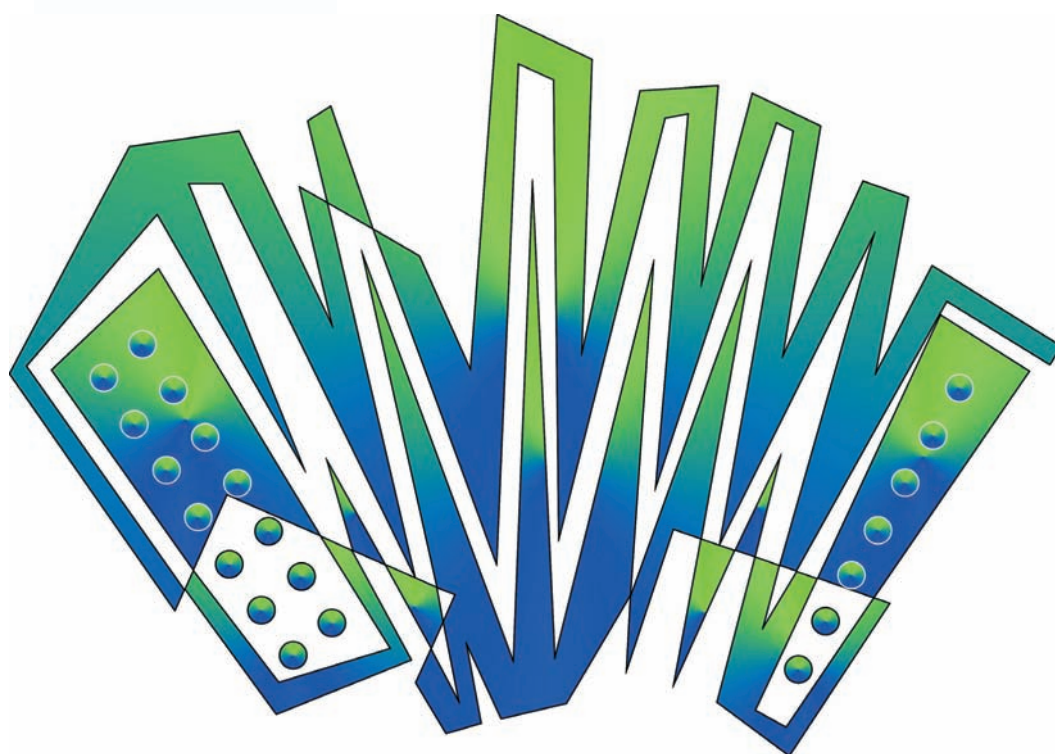

Teknik-Bogen

for harmonika

*Bogen indeholder skrevne tonerækker,
arpeggier, akkorder samt etuder.*

COPYRIGHT © 1987

DYREMOSE^{A/S}.com

Flidsagervej 16 ♦ 2500 Valby ♦ Denmark ♦ Tlf.: (+45) 36 46 34 24 ♦ www.dyremose.com

Unesco World Champions
1991, 1990, 1989.
Fra venstre: Anders Vesterdahl,
Heidi Hansen, Morten Rossen.
Jeanette Dyremose Academy of Music

Jeanette og Lars Dyremose: Teknik-Bogen for harmonika.

Ønskes mere specifik information om de forskellige artikulationsmåder, står de udførligt beskrevet i bogen: Det Levende Bælgspil.

TONERÆKKER

For knapharmonikaens vedkommende, kan alle forekommende tonerækker spilles med en og samme fingersætning. Der er dog stor fordel ved at lære tre forskellige fingersætninger til hver toneart, - for over fem knaprækker vil man da kunne spille alle tonearter med alle tre fingersætninger. D.v.s. man har altid tre valgmuligheder, når traditionelle tonerækker dukker op. På pianoharmonika må man lære sig flere fingersætninger. Her C-dur/G-dur og F-dur tonerækker, (skalaer). Nederst knapharmonikafingersætninger, øverst pianoharmonikafingersætninger. Når knapharmonikaspilleren har lært sig disse tre fingersætninger, kan han uden videre spille alle durtonerækker over tre knaprader, og alle durtonerækker med alle tre forskellige fingersætninger over fem knaprader.

Samme fingersætning i modsat retning.

C-dur

G-dur

F-dur

DYREMOSE A/S
.com

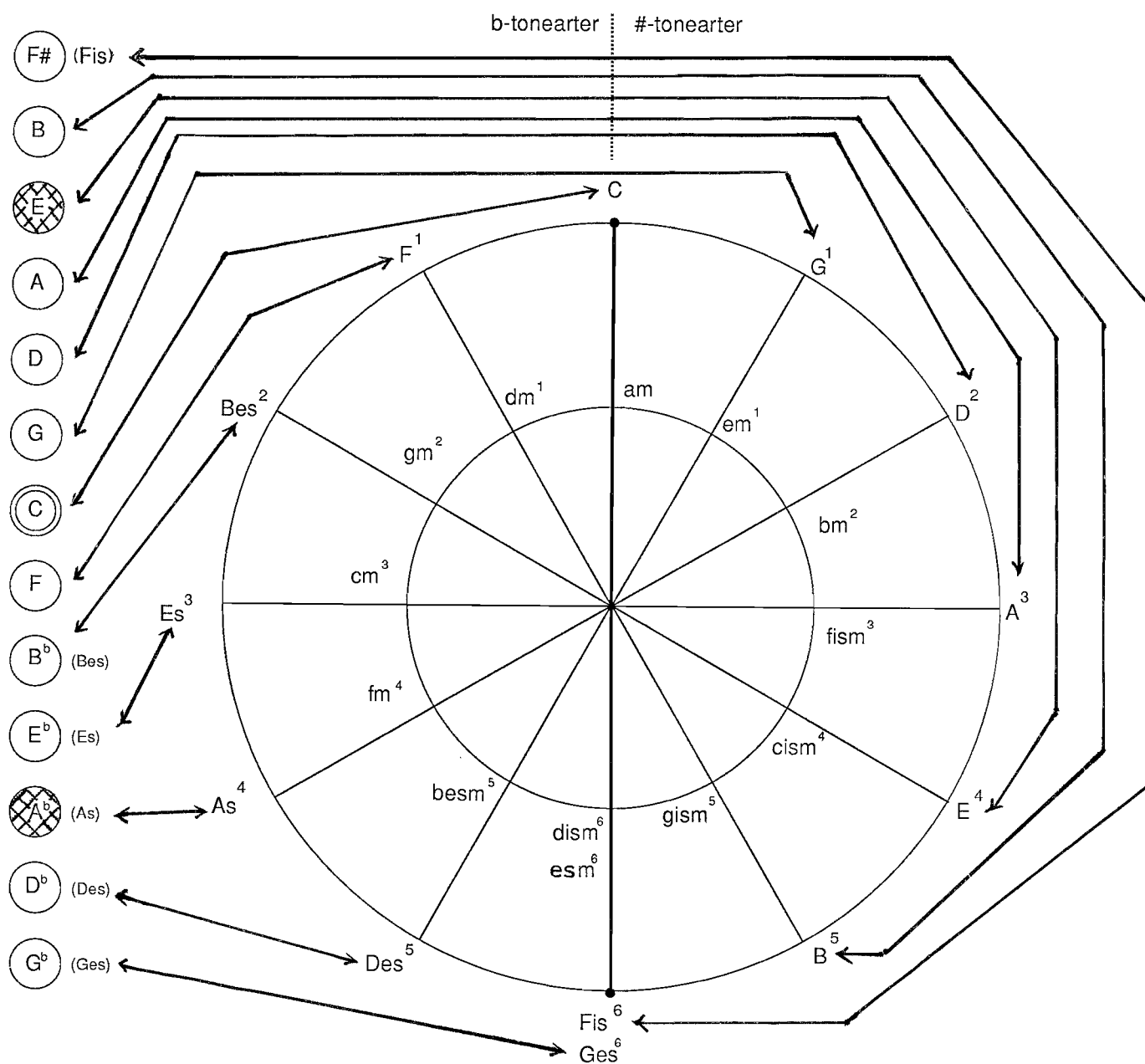
Flidsagervej 16 • 2500 Valby • Danmark

Tlf.: (+45) 36 46 34 24

www.dyremose.com

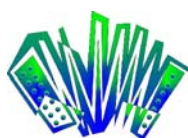
KVINTCIRKLEN

Ved hjælp af kvintcirklen, som svarer til en udrettet harmonikabasrække, kan man lære sig at huske de forskellige tonearters fortegn, (hvormange og hvilke) !

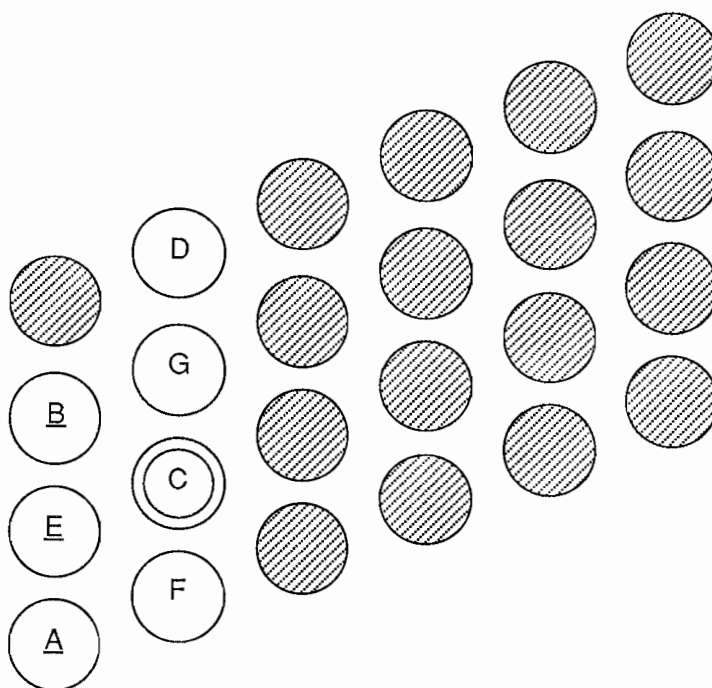
Yderste kreds durtonearter.

Inderste kreds moltonearter.

GRUNDTONERÆKKEN I BASSEN

For at kunne gennemspille grundtonerækken i basværket - i trinfølgen : C D E F G A B C - nemmest muligt , må man anvende både grundbasrækken og tertsbasrækken . Herunder et udsnit af bas- og akkordværk . Kun de bastaster vi skal benytte , er forsynet med symboler .

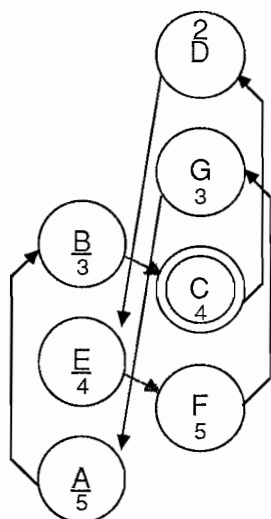

GRUNDTONERÆKKEN I BASVÆRKET - FORFRA OG BAGFRA

Pas på med fingersætningen . Læg vel mærke til , at det er de samme fingre som betjener de parvis beslægtede grundbas-/tertsbastaster . Tertsbassymbolerne er understregede , som i al becifret harmonikamusik .

C D E F G A B C og tilbage C B A G F E D C
 4 2 4 5 3 5 3 4 4 3 5 3 5 4 2 4

Grundtonerækken er en durtonerække . Som sådan kan den transponeres til alle andre durtonearter , uden at udførelsesmåden eller fingersætningen ændres . Man flytter blot hånden til det sted på basmanualet , hvor den ønskede durtonerække begynder .

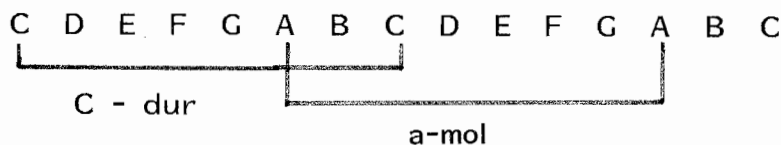
Eksempelvis :

C	D	<u>E</u>	F	G	<u>A</u>	<u>B</u>	C
4	2	4	5	3	5	3	4
G	A	<u>B</u>	C	D	<u>E</u>	<u>F#</u>	G
4	2	4	5	3	5	3	4
F	G	<u>A</u>	<u>Bb</u>	C	<u>D</u>	<u>E</u>	F
4	2	4	5	3	5	3	4

MOLTONERÆKKERNE

Spiller man stamtonerækken fra A og en oktav øfter, fremkommer ren mol.

Ren mol har ingen ledetone. D.v.s. næstsidste til sidste trin er ikke et halvtonetrin, og leder derfor ikke så klart mod den afsluttende grundtone, som et halvtonetrin gør det. Da spændingsmomenterne i hovedparten af vor tids brugsmusik, er betinget af ledetoner, har man ikke så ofte brug for ren mol, og vi anvender derfor to andre - for vores behov - konstruerede moltonearter: harmonisk mol og melodisk mol.

HARMONISK MOL

Harmonisk mol er som ren mol, men med forhøjet syvende trin, (indsat ledetone). Den spilles ens i op- og nedgang.

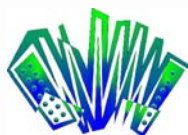
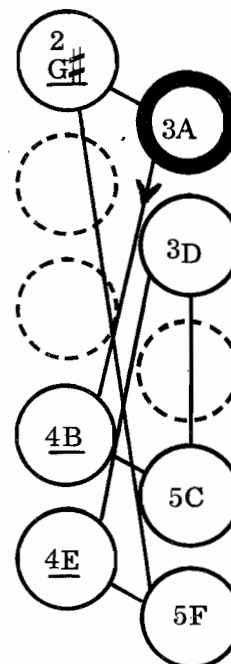
MELODISK MOL

Melodisk mol har - ligesom harmonisk mol - indsat ledetone, men på et tidspunkt har mellemrummet 6te til 7ende trin åbenbart virket forstyrrende, hvilket man har bødet på, ved også at forhøje 6te trin. Tonerækkens øverste halvdel fik derved durkarakter, men dette dispenserer man for, ved at benytte ren mol i nedgang. Derfor er melodisk mol forskellig i op- og nedgang.

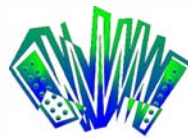
HARMONISK MOL I BASVÆRKET

Vi benytter i overvejende grad harmonisk mol. Derfor her den harmoniske mol i basværket. Fingersætningen er ens for alle harmoniske moltonearter. Ligesom med durtonerækkerne, flytter man blot hånden til det sted på basmanualet, hvor den ønskede harmoniske moltonearter begynder.

Samme fingersætning modsatte vej.

HARMONISKE MOL-TONERÆKKER

DYREMOSE A/S

Flidsagervej 16 • 2500 Valby • Danmark

Tlf.: (+45) 36 46 34 24

www.dyremose.com

a

e

b

fis

(Fingersætning som a)

cis

etc. (som e)

gis

(som b)

as

etc. (som b)

dis

(som a).

es

etc. (som a)

ais

(som e)

bb

etc. (som e)

f

(som b)

c

etc. (som a)

g

(som e)

d

etc. (som b)

x) Den traditionelle piano-fingersætning ændret i tonearterne: e, b og c.

AKKORDER

Lægger man tonerne ovenpå hinanden i tertsvis afstand , får man akkorder. 3- , 4- , eller 5-stemmige .

Da der både er store og små tertser , er det kombinationen af store og små tertser der giver den enkelte akkord dens karakter .

Der er fire 3-stemmige akkorder , som hver kan spilles i tre positioner .

Det er C-dur , C-mol , C-formindsket og C-forstørret .

Her er allefire i alle positioner . Læs fra neden og opefter .

Kvintpositionen kaldes også grundstilling .

Tertsposition	Tertspos.	Tertspos.	Tertspos.
Oktavposition	Oktavpos.	Oktavpos.	Oktavpos.
Kvintposition	Kvintpos.	Kvintpos.	Kvintpos.
C - dur	C - mol	C-formindsket	C-forstørret

Der er tre 4-stemmige akkorder . Bygget op af C-rækkens toner hedder de: C6 , C7 og Cdim .

C6 betyder C-dur + 6te trin i tonerækken . C7 betyder C-dur + 7ende trin i tonerækken , (i septimakkorder anvender man den lille septim) .

Cdim . betyder formindsket C7 . Grundtonen C forbliver uforandret , mens E , G , Bes sænkes til Es , Ges og Beses . Beses (B $\flat\flat$) vil sige at tonen sænkes to halvtonetrin . Da Beses i praksis er enslydende (eenharmonisk) med A , benytter vi for nemheds skyld A .

Firstemmige akkorder kan gribes i fire positioner .

Der er også 5-stemmige akkorder . Her f. x. C9 .

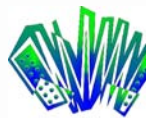

DYREMOSE A/S
.com

Flidsagervej 16 • 2500 Valby • Danmark

Tlf.: (+45) 36 46 34 24

www.dyremose.com

BRUDE DUR-TREKLANGE

C

G

(Fingersætning som C)

D

(Eller som C, med anvendelse af 4. rk.)

A

(som C)

E

(som C)

B

(som D, ell. som C m. anv. af 4. rk.)

Ces

(som D, ell. som C m. anv. af 4. rk.)

Fis

(som C)

Ges

(som C)

Cis

(som C)

Des

(som C)

As

(som D, ell. som C m. anv. af 4. rk.)

Es

(som C)

Bb

(som C)

F

(som D, ell. som C m. anv. af 4. rk.)

x) Den traditionelle piano-fingersætning ændret i tonearterne: C, G, A, E, Fis (Ges), Bb og F.

BRUDE MOL-TREKLANGE

a

2 4 1 2 1 4 2 4 1 4 1 2 1 4 1 4 2 4 1 4 1 4 1 1 4 1 2 4 1 4 1 4 4 1 4 1

1 2 (1) 2 1 2 3 1 2 3 (1) 3 2 1 3 2 1 2 3 1 2 3 4 5 4 3 2 1 3 2 3 1 2 3 1 2 3 2 1 3 2 1 3

e *b*

2 4 1 2 1 4 2 4 1 4 1 2 1 4 1 4 2 4 1 2 1 2 4 *b* 4 1 2 4 2 1 4 1 4 1 4 1 4 1 4 1 4 1 4

(Fingersætning som a) etc etc. 2 3 1 2 1 3 2 3 1 2 3 4 5 4 3 2 1 3 2 (1 2 1) 3 2 1 3 2

(Ell. som a, m. anv. af 4. rk.)

fis

1 2 4 2 4 1 *fis* 4 1 2 4 2 1 4 1 4 1 4 1 1 4 1 2 4 2 4 1

3 1 2 etc. 1 2 3 etc. (som a) etc. etc.

cis *gis*

4 1 2 4 2 1 4 1 4 1 1 4 1 4 1 2 4 2 4 1 *gis* 4 1 2 4 2 1 4 1 4 1 4 1 4 1 4 1 4

(som a) etc. etc. (som b, ell. som a m. anv. af 4. rk.)

as

1 2 4 2 4 1 *as* 4 1 2 4 2 1 4 1 4 1 4 1 1 4 1 4 1 2 4 2 4 1

etc. etc. (som b, ell. som a m. anv. af 4. rk.) etc. etc.

dis

2 3 1 2 1 2 2 3 1 3 1 2 1 3 1 3 2 3 1 2 1 2 3 3 1 2 1 2 3

(som a) etc. etc.

es

2 3 1 2 1 3 2 3 1 3 1 2 1 3 1 3 2 3 1 2 1 2 3 3 1 2 1 2 3

(som a) etc. etc.

ais *bb*

2 3 1 2 1 3 2 3 1 3 1 2 1 3 1 3 2 3 1 2 1 2 3 *bb* 2 3 1 2 1 3 2 3 1 3 1 2 1 3 2

(som a) etc. etc. (som a)

bb

3 1 2 1 2 3 2 3 1 2 1 3 2 3 1 3 1 2 1 3 1 3 2 3 1 2 1 2 3

etc. etc. (som b, ell. som a m. anv. af 4. rk.) etc. etc.

c

2 3 1 2 1 3 2 3 1 3 1 2 1 3 1 3 2 3 1 2 1 2 3 2 3 1 2 1 3 2 3 1 3 1 2 1 3 1 2 3

(som a) etc. etc. (som a)

c

3 1 2 1 2 3 2 4 1 2 1 4 2 4 1 4 1 2 1 4 1 4 2 4 1 2 1 2 4

etc. etc. (som b, ell. som a m. anv. af 4. rk.) etc. etc.

x) Den traditionelle fingersætning ændret i tonearterne: a, e, b, dis (es), f, c, g og d.

BRUDE HOVEDFIRKLANGE (Dominant-septim-akkord)

C (g7)

G (d7)

(Ell. som C/g7 m. anv. af 4. rk.)

D (a7)

(som C/g7)

A (e7)

(som C/g7)

E (b7)

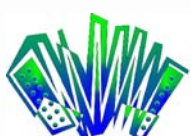
(som G/d7, ell. som C/g7 m. anv. af 4. rk.)

B (f#7)

(som C/g7)

Ces (gb7)

(som C/g7)

Fis (c#7)
 2 3 4 1 2 1 4 3 2 3 4 1 4 1 2 1 4 1 4 2 3 4 1 2 4 1 2 3 1 2 3 4
 (som C/g7) etc. etc. etc.

Ges (d#7)
 2 3 4 1 2 1 4 3 2 3 4 1 4 1 2 1 4 1 4 2 3 4 1 2 4 1 2 3 1 2 3 4
 (som C/g7) etc. etc. etc.

Cis (g#7)
 4 1 2 3 2 1 4 1 4 1 4 1 4 1 4 1 2 3 4 2 3 4 1 3 4 1 2
 (som G/d7, ell. som C/g7 m. anv. af 4. rk.) etc. etc. etc.

Des (a#7)
 4 1 2 3 4 3 2 1 4 1 4 1 4 1 4 1 4 1 2 3 4 2 3 4 1 3 4 1 2
 (som G/d7, ell. som C/g7 m. anv. af 4. rk.) etc. etc. etc.

As (e#7)
 4 1 2 3 4 3 2 1 4 1 4 1 4 1 4 1 4 1 2 3 4 2 3 4 1 3 4 1 2
 (som C/g7) etc. etc. etc.

Es (b#7)
 4 1 2 3 4 3 2 1 4 1 4 1 4 1 4 1 4 1 2 3 4 2 3 4 1 3 4 1 2
 (som C/g7) etc. etc. etc.

Bes (f7)
 1 2 3 4 1 4 3 2 1 4 1 4 1 4 1 4 1 2 3 4 1 3 4 1 2 4 1 2 3
 (som G/d7, ell. som C/g7 m. anv. af 4. rk.) etc. etc. etc.

F (c7)
 1 2 3 4 1 4 3 2 1 4 1 4 1 4 1 4 1 2 3 4 1 3 4 1 2 4 1 2 3
 (som C/g7) etc. etc. etc.

AKKORDER

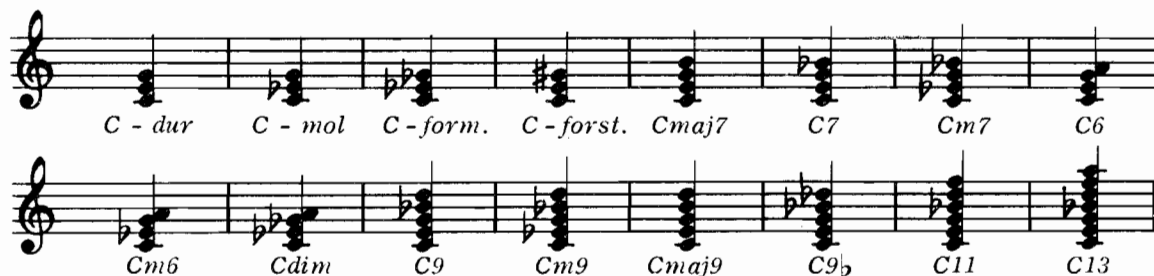
I tidens brugsmusik anvendes en række akkorder , udover de allerede nævnte 3- , 4- og 5-stemmige .

Herunder en oversigt med benævnelser , talkombinationer og nodegivelser .

eller \flat efter tal , betyder at vedkommende tone hæves eller sænkes.

C-dur	1	3	5				
C-mol.....	1	3 \flat	5				
C formindsket	1	3 \flat	5 \flat				
C forstørret	1	3	5 \sharp				
Cmaj7.....	1	3	5	7			
C7	1	3	5	7 \flat			
Cm7.....	1	3 \flat	5	7 \flat			
C6	1	3	5	6			
Cm6	1	3 \flat	5	6			
Cdim.....	1	3 \flat	5 \flat	7 \flat = (6)			
C9	1	3	5	7 \flat	9		
Cm9	1	3 \flat	5	7 \flat	9		
Cmaj9.....	1	3	5	7	9		
C9 \flat	1	3	5	7 \flat	9 \flat		
C11	1	3	5	7 \flat	9	11	
C13	1	3	5	7 \flat	9	11	13

DYREMOSE A/S
www.dyremose.com

Flidsagervej 16 • 2500 Valby • Danmark

Tlf.: (+45) 36 46 34 24

www.dyremose.com

Etude 1

Fingersætning for knapharmonika
3 rækker (underst) og 5 rækker (øverst).

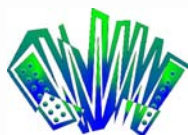
Allegro
non legato

Efter Czerny

First system of musical notation (measures 1-5). The treble clef staff contains a melody with fingerings: 1 2 3 2 3 4 3, 4, 2 3 4 3 1 2 3, 4, 1 2 3 2 3 4 3. The bass clef staff contains chords with fingerings: 3, 4, 4, 5, 2. Chord symbols below the staff are C, C c, f, F f, g7.

Second system of musical notation (measures 6-10). The treble clef staff contains a melody with fingerings: 2 3 2 1 4 3 2 1, 2 1 2 3 4 3 2 1, 3 2 1 3 1 2 1 2, 1, 3 4 3, 1 3 1. The bass clef staff contains chords with fingerings: 4, 2 4 5 3 5 3, 4. There are 'x' marks above the treble staff in measures 6 and 7.

Third system of musical notation (measures 11-15). The treble clef staff contains chords with fingerings: 4 5 4, 4 3 2, 4 3 2, 4 3 2, 4 3. The bass clef staff contains a melody with fingerings: 5 3 5 3 4 2 4, 5, 3 5 3 4 2 4 5, 3 5 4 2 4 3 5 3, 2 4 3 5 3 5 4 2, 4. The system ends with a double bar line.

DYREMOSE A/S
.com

Flidsagervej 16 • 2500 Valby • Denmark

Tlf.: (+45) 36 46 34 24

www.dyremose.com

Etude 2

Fingersætning for knapharmonika
3 rækker (underst) og 5 rækker (øverst).

Allegro non legato oder legato Efter Bertini

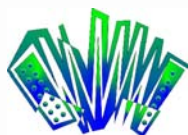
1_f 3 2 3 2 3 2 4 2 3 1 3 2 3 1 3 2 4 3 1 2 4 3 1 2 3 1 2 4 4 3 2

C G

1_f 3 2 3 2 3 2 4 2 3 1 3 2 3 1 3 2 4 3 1 2 4 3 1 2 3 1 2 4 4 3 2

A G# F# G Ab

cresc. *p*

DYREMOSE A/S

Flidsagervej 16 • 2500 Valby • Denmark

Tlf.: (+45) 36 46 34 24

www.dyremose.com

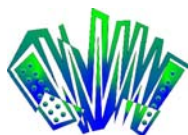
Etude 3

Fingersætning for knapharmonika
3 rækker (underst) og 5 rækker (øverst).

Allegro
legato

Efter Bertini

The musical score is written for a diatonic button accordion in the key of D major. It consists of four systems of music, each with a treble clef staff and a bass clef staff. The first system includes fingerings: 3x 4 3x 4 / 2x 1 2x 1 in the treble staff, and 4 4 / 3 2 / 4 1 / 3 2 / 3 / 5 / 3 / 4 in the bass staff. The second system continues the melodic and harmonic patterns. The third system features a more complex treble staff with many sixteenth notes. The fourth system concludes with a final cadence, including fingerings 5 3x / 4 2 / 5 1 in the treble staff and 4 2 / 5 1 in the bass staff.

DYREMOSE A/S
.com

Flidsagervej 16 • 2500 Valby • Denmark

Tlf.: (+45) 36 46 34 24

www.dyremose.com

Etude 4

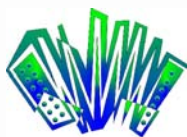
Fingersætning for knapharmonika
3 rækker (underst) og 5 rækker (øverst).

Allegro moderato Efter Kreutzer

simile portato

The score consists of six systems, each with a treble and bass staff. The treble staff contains melodic lines with fingering numbers (1-5) and 'x' marks for natural harmonics. The bass staff contains accompaniment with chord symbols and some fingering. The tempo is 'Allegro moderato' and the style is 'Efter Kreutzer'. A 'simile portato' marking is present in the second system.

Chord symbols: C, c, G, g⁷, A, am, E, e⁷, F, f, C, c⁷, A, f, D, d⁷, G, g, D, d⁷, E, e⁷, A, am, E, e⁷, A, 3G[#], 2d^o, 3A, d⁷, G, C, c, G, g⁷, A, am, D, dm, G, g⁷, C, c, F, f, G, g⁷, C, c, A, am, D, dm, B, g, C, c, A, f, D, dm, G, g⁷.

DYREMOSE A/S
Flidsagervej 16 • 2500 Valby • Denmark

Tlf: (+45) 36 46 34 24

www.dyremose.com

Etude 4

Side 2

The musical score consists of six systems, each with a treble and bass staff. Fingerings are indicated by numbers 1-5. Chord symbols are placed below the bass staff. The notation includes various rhythmic patterns and articulations such as accents, slurs, and dynamic markings like *cresc.* and *ff*.

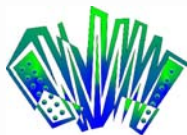
System 1:
Chords: C c, A am, F f, G g, C c, E c, F f, D dm

System 2:
Chords: G g⁷, C c, E c, D dm, F dm, G g, C c, A f

System 3:
Chords: B b, G g, C c, A am, F# d⁷, G g, C c, A f, G g⁷

System 4:
Chords: F dm, G c, G g⁷

System 5:
Chords: A, C c, E c, C

DYREMOSE A/S
DYREMOSE.com

Flidsagervej 16 • 2500 Valby • Denmark

Tlf.: (+45) 36 46 34 24

www.dyremose.com

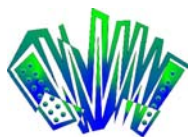
Etude 5

Fingersætning for knapharmonika
3 rækker (underst) og 5 rækker (øverst).

Allegro moderato

Efter Kreutzer

The musical score consists of six systems, each with a treble and bass staff. The treble staff contains the melody with various fingering numbers (1-5) and 'x' marks for natural harmonics. The bass staff contains the accompaniment with chord symbols and some rests. The key signature is B-flat major (two flats). The tempo is Allegro moderato. The score includes several technical exercises such as scales and arpeggios. Chord symbols include Eb, Bb, G, Cm, Gm, Fm, Eb, Bb, Cm, Bb7, Cm, Eb, Bb, Cm, Bb7, Cm4, Ab2, Bb, Eb, Bb7, Eb, and Eb. The piece concludes with a final chord of Eb.

DYREMOSE A/S

Flidsagervej 16 • 2500 Valby • Denmark

Tlf: (+45) 36 46 34 24

www.dyremose.com

Lelo Nika, født 4. september 1969

Har i løbet af studietiden ved *Jeanette Dyremose Academy of Music* vundet førstepriser ved flere internationale konkurrencer. Således i 1996 ved *Coupe Mondiale* i Bratislava, Slovakiet, og samme år ved konkurrencen *Klingenthaler Internationale Akkordeon Wettbewerbe*. Lelo Nika optræder i dag over hele verden dels som solist, og dels som medvirkende musiker i jazz-orkestre og andre grupper. Har udgivet CD'en *Moving Fingers*.